

Cuvinte înțelepte pentru familii

Sabat după-amiază

Text de memorat: „Încrede-te în Domnul din toată inima ta și nu te bizui pe înțelepciunea ta! Recunoaște-L în toate căile tale și El îți va netezi cărările.” (Proverbele 3:5,6)

Indiferent în ce etapă a vieții ne aflăm acum, toți am început cu o mamă și un tată, indiferent de relația pe care am avut-o (sau nu am avut-o) cu ei după nașterea noastră. Pe de altă parte, unii oameni, în afară de frați, surori sau alte rude mai îndepărtate, nu au avut niciodată o familie a lor în afara celei în care au crescut.

Oricare ar fi situația sau etapa vieții în care ne găsim, cartea Proverbele conține un mănunchi de instrucțiuni, poezii, întrebări și sfaturi înțelepte. Relațiile de familie sunt abordate direct și unele cugetări pot fi aplicate la viața de cămin. Cartea Proverbele este, de fapt, un document de familie în care cheile unei vieți evlavioase sunt înmânate de-a lungul generațiilor, de la părinți la copii. Așa cum părinții ar putea scrie o scrisoare cu sfaturi pentru fiul sau pentru fiica lor care pleacă la facultate, se mută sau își ia un serviciu de parte de casă, cartea Proverbele este scrisă ca din partea unui tată care i se adresează fiului său: „Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările mamei tale!” (Proverbele 1:8).

Cartea Deuteronomul îi îndeamnă pe părinți să îi transmită noii generații convingerile lor. La fel face și cartea Proverbele. În apelurile acestui tată auzim vocea Tatălui ceresc, invitându-ne să învățăm.

4 mai – Sabatul companionului

Căci buzele femeii străine strecoară miere și cerul gurii ei este mai lunecos decât untdelemnul, dar la urmă este amară ca pelinul, ascuțită ca o sabie cu două tăișuri.

Duminică, 28 aprilie

Iubește femeia potrivită

1. Care sunt problemele și consecințele pe care le implică o relație sexuală înainte de căsătorie sau în afara căsătoriei, prezentate în pasajul următor?

Picioarele ei coboară la moarte, pașii ei dau în Locuința morților. Așa că ea nu poate găsi calea vieții, rătăcește în căile ei și nu știe unde merge.

Proverbele 5:3-14 Și acum, fiule, ascultă-mă și nu te abate de la cuvintele gurii mele: depărtează-te de drumul care duce la ea și nu te apropia de ușa casei ei, ca nu cumva să-ți dai altora vlagă ta și unui om fără milă anii tăi, ca nu cumva niște străini să se sature de averea ta și tu să te trudești pentru casa altuia, ca nu cumva să gemi, la urmă, când carnea și trupul ți se vor istovi și să zici: „Cum am putut eu să urăsc certarea și cum a disprețuit inima mea mustrarea? Cum am putut să n-ascult glasul învățătorilor mei și să nu iau aminte la cei ce mă învățau? Cât pe ce să mă nenorocesc de tot în mijlocul poporului și adunării!” Proverbele 5:3-14

Un om evlavios rezervă (dacă nu este căsătorit) sau păstrează (dacă este căsătorit) pentru căsătorie cele mai profunde sentimente și intimitatea sexuală. Proverbele li se adresează în mod specific bărbaților, dar aceeași idee este exprimată cu referire la femei în Cântarea cântărilor (cap. 4:12-15). Puternica atracție a unei iubiri ilicite trebuie să fie cântărită ținând seama de îngrozitoarele efecte ale acestui păcat. Relațiilor sexuale ocazionale le lipsește angajamentul și, de aceea, ele nu reușesc să dezvolte o intimitate autentică. Sunt irosite resurse materiale, fizice și emoționale. Dar, mai important, noi trebuie să răspundem înaintea lui Dumnezeu pentru alegerile făcute.

Intimitatea sexuală, unul dintre cele mai bune daruri ale lui Dumnezeu pentru oameni, este un privilegiu exclusiv al căsătoriei (Matei 19:5; Evrei 13:4; 1 Corinteni 7:3,4). În Proverbele, imaginea apei îmbelșugate care întreține viața este folosită ca un simbol delicat al plăcerii și al satisfacției pe care un cuplu căsătorit le are în relația bazată pe dragoste reciprocă. Aceasta este pusă în contrast cu risipa adusă de lipsa credințioșiei. Expresia „nevasta tinereții tale” (Proverbele 5:18) arată că și atunci când cei doi îmbătrânesc angajamentul lor de dragoste trebuie să continue. Un soț credincios încă este fermecat („îmbătat” – vers. 19) de „drăgălășiile” soției lui.

În starea căzută a omenirii, instinctele sexuale îi pot ademini pe unii departe de planul divin cu privire la sexualitate. Cu toate acestea, Dumnezeu i-a înzestrat pe oameni cu puterea de a raționa și de a alege. Aceste ispite, dacă nu sunt învinse continuu, pot ajunge să ne stăpânească. Un atașament ferm față de planul divin pentru sexualitate în cadrul căsătoriei poate preveni angajarea în relații sexuale ilicite. Alegerea de a-l fi credincios pe viață lui Dumnezeu în ce privește sexualitatea în cadrul căsătoriei nu numai că este înțeleaptă, dar aduce și răsplătiri îmbelșugate.

Dacă ai știi pe cineva care se luptă cu tentații de natură sexuală care i-ar putea distruge căsătoria, ce ai face?

Luni, 29 aprilie

Un apel adresat taților

2. Observă trăsăturile de caracter ale taților descriși în cartea Proverbele, care pot avea consecințe pe termen lung asupra copiilor:

“Omul de bine lasă moștenitori pe copiii copiilor săi, dar bogățiile păcătosului **Proverbele 13:22; 27:23,24** sunt păstrate pentru cel neprihănit.” Prov 13:22

“Îngrijește bine de oile tale și ia seama la turmele tale! Căci nicio bogăție nu ține veșnic și nici nununa nu rămâne pe vecie.” Proverbele 27:23-24

Proverbele 14:26 “Cine se teme de Domnul are un sprijin tare în El și copiii lui au un loc de adăpost la El.” Proverbele 14:26

“Un răspuns blând potolește mânia, dar o vorbă aspră ațâță mânia.” Proverbele 15:1
Proverbele 15:1,18;16:32 “Un om iute la mânie stârnește certuri, dar cine este încet la mânie potolește neînțelegerile.” “Cel încet la mânie prețuiește mai mult decât un viteaz și cine este stăpân pe sine prețuiește mai mult decât cine cucerește cetăți.” Prov 15:18; 16:32

Proverbele 15:27 “Cel lacom de câștig își tulbură casa, dar cel ce urăște mita va trăi.” Proverbele 15:27

Proverbele 29:17 “Pedepsește-ți fiul, și el îți va da odihnă și îți va aduce desfătare sufletului.” Proverbele 29:17

Caracterul tatălui are un impact direct asupra copiilor și asupra moștenirii pe care le-o transmite. Copiii privesc la tații lor pentru susținere, pentru afecțiune plină de devotament, pentru îndrumare și pentru modele. Proverbele îi laudă pe acei tați care asigură și administrează cu înțelepciune resursele familiei. Multe sunt căile prin care „cel lacom de câștig își tulbură casa” (Proverbele 15:27). Tații trebuie să fie atenți să acorde prioritate familiei în fața mun-

cii. Tații credincioși caută să fie răbdători și să-și țină sub control emoțiile. Ei respectă dependența copiilor lor de ei. Își disciplinează copiii, dar au grijă să nu abuzeze de poziția lor de autoritate. Mai important decât atât, tații consacrați vor să asculte de Dumnezeu, să fie stăpâniți de dragostea Sa și călăuziți de învățătura Cuvântului Său, ca să poată îndruma pașii copiilor lor pe calea cea dreaptă.

În cele din urmă, cel mai important lucru pe care îl poate face un tată pentru copiii lui este să o iubească pe mama lor. Credincioșii și afecțiunea lui continuă față de ea (sau lipsa acestora) vor avea un efect semnificativ asupra binelui copiilor chiar și când aceștia vor deveni adulți.

În cartea Proverbele, loialitatea față de Dumnezeu, angajamentul față de căsătorie și față de familie și integritatea în viața personală și în cea socială sunt motivele-cheie. În orice domeniu, succesul depinde de starea inimii omului. Atracțiile păcatului – fie că este vorba de sex, jocuri de noroc, bogăție sau putere – abundă, dar soțul și tatăl înțelept privește la Dumnezeu pentru ajutor, ca să ia mereu cele mai bune decizii.

Ce învățături morale găsim în pasajele studiate, care sunt importante pentru oricine, indiferent că este sau nu tată? Ce impact au avut acțiunile tale, fie ele bune sau rele, asupra celorlalți și, în special, asupra copiilor? În ce privințe ar trebui să fii mai atent?

Martți, 30 aprilie

Corectează cu dragoste!

3. Ce ne învață cartea Proverbele despre importanța disciplinării și corectării copiilor?

10:17 "Cine își aduce aminte de certare apucă pe calea vieții, dar cel ce uită mustrarea apucă pe căi greșite." Proverbele 10:17

23:13,14 "Nu cruța copilul de mustrare, căci, dacă-l vei lovi cu nuiaua, nu va muri! Lovindu-l cu nuiaua, îi scoți sufletul din Locuința morților." Prov 23:13-14

29:1 "Un om care se împotrivesc tuturor mustrărilor va fi zdrobit deodată și fără leac." Proverbele 29:1

29:15 "Nuiaua și certarea dau înțelepciunea, dar copilul lăsat de capul lui face rușine mamei sale." Proverbele 29:15

Uneori, părinții își pedepsesc copiii pentru neascultare, pentru încălcarea unor norme sociale sau pentru a-și exprima dezaprobarea când se simt stânjeniți din cauza lor. Care este intenția lui Dumnezeu cu privire la acești membri mai tineri ai familiei Sale? Proverbele leagă disciplina de speranța pentru viitor (Proverbele 19:18). Părinții credincioși știu că, din fire, copiii lor au o natură păcătoasă. În această privință îi poate ajuta numai puterea lui Hristos – vezi Ellen G. White, *Educație*, p. 29. Misiunea părintelui creștin, care include disciplina, este să-i conducă pe copiii lui la Dumnezeu.

Prin Hristos, disciplina nu mai este o pedeapsă sau o expresie a autorității, ci corectare salvatoare. Planul lui Dumnezeu este ca părinții iubitori, cunoscând puterea păcatului, să-și îndrume copiii pe urmele lui Hristos. Părinții grijulii își corectează copilul cu blândețe, dar și cu fermitate, înfrânându-l și îndrumându-l în primii ani de viață, așa cum horticultorul asigură susținerea unui copăcel nou-plantat, până când apare autocontrolul și tânărul ajunge să se încreadă în Dumnezeu și să coopereze cu planul Său pentru mântuire, pentru creștere și pentru maturizare.

4. Ce mesaj pentru părinți se găsește în pasajele următoare?

Proverbele 13:24 “Cine cruță nuiaua urăște pe fiul său, dar cine-l iubește îl pedepsește îndată.” Proverbele 13:24

23:13,14 “Nu cruță copilul de muștrare, căci, dacă-l vei lovi cu nuiaua, nu va muri! Lovindu-l cu nuiaua, îi scoți sufletul din Locuința morților.” Prov 23:13-14

Aceste versete vorbesc despre „nuia” (ebr. *Shebet*) – părinții trebuie să folosească nuiaua așa cum o folosește Păstorul ceresc (Psalmii 23:4). Scriptura vorbește despre învățătura dată cu răbdare, despre modelarea consecventă, despre o bună comunicare și o relație apropiată ca mijloace de a influența schimbarea în copii (Deuteronomul 11:18,19). Copilul trebuie să simtă că este iubit de părinți dacă vrem ca disciplina să aibă efectul dorit – de a corecta și de a conduce la mântuire (Proverbele 13:24).

Atunci când disciplina și-a ratat scopul propus, fiind prea aspră sau greșit înțeleasă, cum pot părinții să îndrepte lucrurile?

5. Cum tratează cartea Proverbele cu umor unele dintre nemulțumirile vieții domestice? Ce efect are acest umor?

Proverbele 21:9,19 “Mai bine să locuiești într-un colț pe acoperiș decât cu o nevestă gălcevitore într-o casă mare. Mai bine să locuiești într-un pământ pustiu decât cu o nevestă gălcevitore și supărăcioasă.” Proverbele 21:9, 19

27:15,16 “O streășină, care picură necurmat într-o zi de ploaie, și o nevestă gălcevitore sunt tot una. Cine o oprește parcă oprește vântul și parcă ține untdelemnul în mâna dreaptă.” Proverbele 27:15-16

Mai multe proverbe abordează modurile în care ne tratăm unii pe alții în familie. Ele subliniază ideea de bază printr-o aluzie fină și o vorbă de duh, ca în cazul prietenului insensibil care „cântă cântece unei inimi în nenorocire” (Proverbele 25:20) sau al celui care se scoală dis-de-diminează și îi binecuvântează pe ai casei „cu glas tare” (Proverbele 27:14). Soțiile care citesc versetele despre femeile gălcevitore poate ar vrea să adauge câteva „proverbe” despre bărbați. Ele ar putea să riposteze că astfel de zicale nu fac decât să perpetueze problema, apostrofându-le doar pe femei, deși bărbații, care sunt la fel de responsabili pentru atmosfera din cămin, pot fi la fel de certăreți.

O inimă veselă este de folos. Este bine să ai simțul umorului în familie. Umorul unge mașinăria conviețuirii, contribuind la reducerea stresului și a încordării. „O inimă veselă este un bun leac, dar un duh mâhnit usucă oasele” (Proverbele 17:22). Cartea Proverbele folosește acest medicament pe care îl și recomandă și ne dă posibilitatea să râdem de comportamente care supără și irită. Poate că atunci când am zâmbit (sau am chicotit) am fost într-o stare mai potrivită pentru a vorbi despre obiceiuri sau comportamente care ne deranjează. Dar umorul nu trebuie folosit pentru a minimaliza sau ignora lucruri care cer atenție și seriozitate din partea noastră.

O febră mai scăzută poate fi un simptom pentru o infecție cronică. Gâlceava, cicălelele și plângerile pot semnala o mânie reprimată, legată poate de dificultățile de comunicare din cadrul relației. Partenerul care se plânge încearcă să contracareze ceea ce percepe a fi putere, control sau lipsă de bunăvoință de a comunica din partea celuilalt. Dacă infecția este îndepărtată, vor dispărea și simptomele. În familie, în loc să evităm problema sau să ne evităm unii pe alții, trebuie să construim pe dragostea noastră față de Domnul și pe angajamentul reciproc de a ne comunica nevoile și sentimentele, să mergem la rădăcina mâniei și să o îndepărtăm.

De ce este râsul important în cămin? Cum poate fi folosit spre bine sau pervertit și folosit spre rău? Discutați în grupă.

Joi, 2 mai

O soție cu adevărat de valoare

6. Identifică în pasajul următor caracteristicile și calitățile unei soții cu caracter nobil, care sunt lăudate.

Proverbele 31:10-31 Cine poate găsi o femeie cinstită? Ea este mai de preț decât mărgăritarele. Inima bărbatului se încrede în ea și nu duce lipsă de venituri. Ea îi face bine, și nu rău, în toate zilele vieții sale. Ea veghează asupra celor ce se petrec în casa ei și nu mănâncă pâinea lenevirii. Fiii ei se scoală și o numesc fericită; bărbatul ei se scoală și-i aduce laude

Femeia descrisă aici este deosebită; la fel este și poemul. De la Proverbele 31:10, fiecare verset începe cu una dintre cele 22 de litere ale alfabetului ebraic. Din acest tribut adus unei soții virtuoașe ne dăm seama că întregul alfabet național de-abia a putut să ofere cadrul pentru a o lăuda cum se cuvinte!

Importanța pe care o acordă Proverbele înțelepciunii de a te căsători cu partenerul potrivit este reflectată și într-un dicton al rabinilor: „Căminul unui bărbat este soția lui.” „O femeie cinstită este cununa bărbatului ei, dar cea care-i face rușine este ca putregaiul în oasele lui” (Proverbele 12:4). Aici, la sfârșitul cărții, înșirate idealist în portretul unei singure femei, descoperim diferite talen-

te: confecționarea hainelor, cumpărarea de imobiliare, agricultura, căminul și managementul financiar. Între timp, ea se îngrijește de întreaga familie, care o iubește și o prețuiește.

Nu trebuie să așteptăm ca fiecare femeie să aibă toate aceste talente atotcuprinzătoare sau ca ele să fie tiparul după care soții să-și evalueze soțiile. Prin descrierea acestor calități și capacități, cartea Proverbele ne arată ce este cel mai important și universal relevant, atât pentru femei, cât și pentru bărbați: să fie demni de încredere, gata să ajute, plini de compasiune, credincioși, amabili și harnici. Secretul unei astfel de vieți este, conform celor scrise în Proverbele 31:30, temerea de Domnul.

În Proverbele 31:10, cuvântul tradus cu „cinstită” („virtuoasă”, „cu un caracter nobil” – în alte traduceri) înseamnă „putere”, „tărie” sau „bogăție”. În Psalmii 62:10 este tradus prin „bogății” și în Iosua 1:14 îi descrie pe „bărbații voinici” ai lui Iosua. Boaz o apreciază pe Rut prin cuvântul „cinstită” (Rut 3:11). În Proverbele 31:10 se extrapolează noțiunea de „bogăție”, valoare. Adevărata valoare stă în caracter, în integritate și în temerea de Domnul. Acestea întrec cu mult valoarea pietrelor prețioase.

Care sunt câteva dintre femeile valoroase și virtuose care ți-au influențat viața? Cum ai extinde lista acestor calități, virtuți și capacități ale femeilor evlavioase?

Vineri, 3 mai

Un gând de încheiere

Păstrează-ți inima în cer. „Creștinii ar trebui să fie mai atenți pentru a-și păzi inima cu toată sânguința. Ei ar trebui să cultive dragostea pentru meditație și pentru un spirit de devoțiune. Unii par să fie invidioși pe momentele petrecute în meditație, în cercetarea Scripturilor și în rugăciune, ca și cum timpul folosit astfel ar fi fost pierdut. Doresc ca voi toți să puteți vedea lucrurile acestea în lumina în care ar vrea Dumnezeu să le vedeți, deoarece atunci ați

face Împărăția cerurilor de primă importanță. Păstrarea inimii voastre în cer va da vigoare tuturor virtuților voastre și va pune viață în îndeplinirea tuturor îndatoririlor voastre. Disciplinarea minții ca să se ocupe de cele cerești va pune viață și râvnă în toate ostenele voastre. ... Noi suntem pitici în realizările spirituale. ... (Efeseni 4:13).” – *Comentariile Ellen G. White, în Comentarii biblice AZȘ, vol. 3, p. 1157.*

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: Iosua 3–9

1. Cum se numea Marea Moartă pe vremea lui Iosua?

2. Cu ce expresie tipic românească este tradusă trezirea devreme a lui Iosua?

3. Din ce categorie de vârstă erau cele două iscoade trimise la Ierihon?

4. Pe ce a scris Iosua o copie a legii scrise de Moise?

Istoria mântuirii, cap. 62

5. Cum spune autoarea că este limbajul pentru încercarea de a descrie cerul?

PRIVIRE GENERALĂ

Viața de familie este imprevizibilă. Avem nevoie de tot ajutorul pe care-l putem obține. Textul de memorat pentru această săptămână ne arată că trebuie să ne călcăm pe mândrie și să nu ne bazuim pe înțelepciunea noastră (Proverbele 3:5). **Trebuie să fim onești și să recunoaștem că, dacă vrem să fim mame, tați, fiice și fii buni, avem nevoie de ajutor din partea Domnului.** Cartea Proverbele este o comoară de înțelepciune pentru viața de familie și studiul de față caută călăuzire în paginile ei.

Crearea unei familii începe cu doi oameni care aleg să-și ia un angajament unul față de celălalt pentru toată viața. Fie că lucrul acesta îi place copilului sau nu, părinții se află într-o poziție favorabilă pentru a-l sfătui cine i se potrivește ca soț/soție. În cartea Proverbele (2:16-19; 5:3-14; 7:4-27) se insistă mult cu privire la tipul de femeie cu care un bărbat să *nu* se implice într-o relație, numită „femeie străină” (de fapt, o femeie desfrânată). Dar putem să aplicăm același principiu pentru a evita și bărbatul nepotrivit. Poate faptul că se vorbește doar despre „femeia străină” și nu și despre „bărbatul străin” este contrabalansat, în parte, de faptul că Proverbele se încheie cu un omagiu adus femeii „cinstite” (Proverbele 31:10-31).

Acțiunile părinților vor avea consecințe directe asupra caracterului copiilor. Așadar, este foarte important ca atitudinea lor să fie prudentă și echilibrată (Proverbele 15:1).

COMENTARIU

Introducere teologică

Pentru că El este dragoste, Dumnezeu Și-a asumat riscul de a crea ființe care au capacitatea de a alege, agenți morali liberi, cu potențialul de a-L iubi sau nu.

Într-o familie pot exista multe realități opuse. Pe de o parte, familia poate asigura apogeul siguranței și al dragostei. Pe de altă parte, în ea pot să existe dureri și resentimentele cele mai profunde, ea poate ascunde cea mai șocantă violență și poate desfigura sufletele membrilor ei. Când punem bazele propriei familii, noi participăm la riscul pe care Și l-a asumat Dumnezeu de a crea relații. Alegem un partener de viață

care inițial ne este complet străin, cu un viitor complet necunoscut, ca să ne legăm viețile pentru totdeauna. Avem împreună copii și ne bucurăm de ei. Dar, curând, realizăm că există posibilitatea ca bucuria inițială să se extindă sau să se termine cu durere și cu inimi zdrobite. Și totuși noi, la fel ca Dumnezeu, ne asumăm riscuri – continuăm să ne împletim viața cu a altora pentru a crea familii. De ce? Poate pentru că, așa cum spune un cântec, „dragostea este singurul risc pe care merită să ți-l asumi.”

Când Dumnezeu, a cărui natură este dragostea (1 Ioan 4:8), ne-a modelat după chipul Său (Geneza 1:26), dorința de a iubi și de a fi iubiți a fost pusă în însăși natura noastră. Deși a adus un asemenea haos în creația lui Dumnezeu, nici măcar păcatul nu a reușit să șteargă dragostea ca etică supremă a omului. Câți oameni de pe planetă ar putea spune sincer că preferă o viață fără dragoste? Nu mulți. Deoarece este izvorul dragostei relaționale, familia este omniprezentă. Dumnezeu a rânduit așa (Geneza 1:28; 2:24). Dragostea din familie ne poate ajuta să auzim primele șoapte ale dragostei lui Dumnezeu pentru noi. Ellen G. White afirmă că Dumnezeu „a căutat să ni Se descopere ... prin cele mai profunde și gingașe legături omenești pe care inimile noastre le pot cunoaște”. – *Calea către Hristos*, p. 10

Nu este de mirare, așadar, că familia a devenit ținta planurilor de distrugere ale lui Satana. Din această cauză avem nevoie să-L cunoaștem pe Dumnezeu ca Tată și Soț (Exodul 4:22; Ieremia 31:32) și pe Isus ca Fiu, Mire și Frate (Ioan 3:16 ; Marcu 2:19 ; Romani 8:29).

Scriptură

Mesajul cărții Proverbele pentru toate generațiile este acesta: „Părinți, vorbiți-le copiilor voștri!” Când Moise le-a transmis copiilor lui Israel poruncile lui Dumnezeu, el a menționat că acele cuvinte trebuie să se afle în inima fiecărui om. În același context el a spus că aceste cuvinte trebuie să se afle și în mintea copiilor noștri (Deuteronomul 6:4-7). „Învățați-i insistând, stăruiind” este expresia prin care traduce King James Version ebraicul *shaman*, care provine fie dintr-o rădăcină care înseamnă „a repeta” (de exemplu, „spuneți-le copiilor voștri și continuați să le spuneți”) [Versiunea New Jerusalem], fie dintr-o rădăcină care înseamnă „a grava” sau „săpa” (de exemplu, să înveți hotărât,

incisiv, ca în „săpați-le adânc în copiii voștri” [NAB]. Și repetarea, și gravarea adâncă a poruncilor cu referire la a-i învăța pe copii se pot potrivi în acest context.

Așadar, cum ar trebui să le transmitem copiilor într-un mod semnificativ (1) cugetările înțelepte ale împăratului Solomon, (2) istoria cutremurătoare a lui Isreal și (3) poruncile și principiile Legii lui Dumnezeu?

Întorcându-ne la modelul de învățare prin repetiție și întipărire pe care îl găsim în Deuteronomul, restul versetului ne explică mai pe larg cum să facem acest lucru. „Să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula. Să le legi ca un semn de aducere-aminte la mâini și să-ți fie ca niște fruntarii între ochi” (Deuteronomul 6:7,8). „Stai”, „pleci”, „te culci” și „te scoli” au menirea ca, într-un sens figurat, să acopere toate situațiile în care se poate afla cineva pe parcursul unei zile. Așadar, în toate experiențele diverse ale unei zile, mama și tata trebuie să vorbească (*dabar*), să converseze, să șoptească sau chiar să cânte despre cuvintele lui Dumnezeu. Iar copiii vor asculta și vor fi schimbați.

Dar părinții nu trebuie să vorbească despre Dumnezeu și despre cuvintele Lui doar de dragul copiilor. Moise a spus că toate cuvintele legii, poruncile Domnului, trebuie să fie *mai întâi* „în inima ta”, adică în inima părinților. Ideea că aceste cuvinte trebuie să le rămână copiilor în minte „ca niște fruntarii între ochi” întărește imperativul ca ele să se afle deja în gândirea părinților.

Dar nici măcar a le avea în minte nu este suficient. Dacă părinții vor ca religia lor și respectul pentru Dumnezeu să le fie transmise mai departe copiilor lor, atunci legile Lui trebuie să fie legate „ca un semn de aducere-aminte la mâini”. Faptele părinților trebuie să arate legile lui Dumnezeu manifestate în viața omului. Altfel, tot ce spun ei despre Dumnezeu va avea exact efectul invers. În consecință, copiii vor simți repulsie față de ipocrizia părinților desfășurată în fața ochilor lor.

Scriptură

Când poruncește să fie ținut Paștele în țara pe care urmau să o ia în stăpânire, Domnul privește în perspectivă și dorește ca părinții să fie pregătiți să le răspundă copiilor când aceștia vor întreba despre ceremonial (Exodul 12:26). Poate că cel dintâi scop al ceremonialelor este

acela de a stârni curiozitatea copiilor, ca ei să pună întrebări despre Dumnezeu și despre calea Sa.

Iar întrebarea copilului poate să nu fie doar: „Ce înseamnă acest ceremonial?”, ci: „Ce înseamnă *pentru tine* aceasta?” Atunci, nu va fi de ajuns un răspuns teoretic sau un text biblic. Copiii nu pot să-L vadă sau să-L audă pe Dumnezeu în mod direct, dar ei îi urmăresc și îi ascultă pe părinții lor. Când mama și tata le împărtășesc experiențe despre ce înseamnă pentru ei personal Dumnezeu și legile Lui, răspunsul capătă greutate și solemnitate și poate chiar se creează un moment de familie memorabil. Poate că acest model este ideal pentru transmiterea cunoștințelor biblice către generația următoare. „Ce înseamnă?” trebuie să fie urmat, în mod ideal, de un răspuns la întrebarea: „Ce a însemnat pentru mine, în viața mea, acest ceremonial?”

APLICAȚIE

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea este bogată în informații. Noi acordăm o importanță primordială cunoștințelor biblice generale, profeției și sfaturilor lui Ellen G. White. În spiritul învățăturilor lui Solomon pentru copiii lui, prin studiul acesta biserica dobândește o înțelegere mai clară a pașilor de urmat pentru a avea cea mai bună familie posibilă. Ca nimeni să nu se simtă împovărat de prea multe sfaturi, secțiunile scripturistice din ediția pentru instructori s-au concentrat pe sfaturile Bibliei despre înțelepciune, ca o moștenire pentru generația următoare. Au fost folosite pasaje biblice care sunt legate în primul rând de copii, dar principiile sunt benefice pentru toți membrii familiei. Sunt și texte care accentuează aceeași idee fără să spună nimic despre copii sau despre familie, de exemplu: „Cartea aceasta a legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutând să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbândi în toate lucrările tale, și atunci vei lucra cu înțelepciune” (Iosua 1:8). Subliniați acest aspect pentru persoanele necăsătorite și pentru adulții fără copii, ca nu cumva cineva să considere că studiul acesta nu i se aplică.

Sugestii pentru a integra cartea Proverbele în viața de familie:

În cartea Proverbele sunt 31 de capitole – câte unul pentru fiecare zi din lună. Îndeamnă-i pe membrii grupei să citească în fiecare zi câte

un capitol la altarul de dimineață și invită-i pe toți să spună care este proverbul lor preferat.

Încurajează-i pe membrii grupei ca, acolo unde este cazul, să discute în familie în mod deschis despre dificultățile și îngrijorările cu care se confruntă fiecare membru al familiei, personal. Având în vedere că Proverbele ating o asemenea varietate de subiecte, sfătuiește-i pe membrii grupei să caute dacă este vreun proverb (sau chiar două) care se potrivește cu vreuna dintre problemele împărtășite în acea ocazie. Sugerează-le să memoreze ca familie un proverb potrivit.